

Skandinaviassa olevat amerikalaiset eivät pääse kotia

New York, maalisk. 9. — Norjalainen matkustajayritys Bergensfjord saapui tänne tänään Bergenistä, Norjasta, Halifaxin, N. S., kautta pohjalastissa. Bergensfjord on ensimmäinen laiva, mitä on saapunut Norjasta sinne kun Saksia alkoi rajattoman vedenalaisodan (helmik. 1 p:nä). Laivan upseerit kertoivat omistajan määränneen laivan lähtemään ilman matkustajia tai postia, vaikka Bergenissä oli satoja matkustajia, niiden joukossa paljon amerikalaisia, jotka halusivat tulla Yhdysvaltoihin. Omistajat pitivät vaaraa niin suurena, ettei heidän mielestä ollut mahdollista ottaa matkustajia enenkään uuteen asiointilaan mukauttaen.

Kirkwall, Skotlannissa, on ennen ollut puolueettomien laivojen tarkastusmatkana, mutta Britannian hallituksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan voi laiva kulkea pohjoista reittiä, vedenalaisuuden ulkopuolite ja pistäytyä Halifaxiin. Viimeisimmässä satamassa viipyi alus kolme vuorokautta miehistön ja lastin tarkastuksen takia. — Paluumatkalle ei myöskään oteta matkustajia.

Kööpenhamina, Tanska, maalisk. 9. — Täällä olevien amerikalaisien kotiapaasuvaikueet eivät ole väheneet. Tri Eastman, kirjurgian professori Indianan yliopistossa, tiedusteli eilen brittiläiseltä ministeriltä, miten voitaisiin avustaa punaisen ristin mukana olevia y. m. amerikalaisia pääsemään kotimaahansa.

Ministeri vastasi, että Britannian amiraalitetin antamien määräysten mukaan on kaikkien matkustajia kuljettavien laivojen käytävä Kirkvallissa, mikä luonnollisesti edellyttää vedenalaisodan läpi kulkemista. Hän lisäsi, että heti kun tilanne muuttuu tulee hän ilmoittamaan siitä tri Eastmanille.

Köpenhamina, Tanska, maalisk. 9. — Täällä olevien amerikalaisien kotiapaasuvaikueet eivät ole väheneet. Tri Eastman, kirjurgian professori Indianan yliopistossa, tiedusteli eilen brittiläiseltä ministeriltä, miten voitaisiin avustaa punaisen ristin mukana olevia y. m. amerikalaisia pääsemään kotimaahansa.

Kansankirjeitä

OHIO

CLEVELAND.

Puoluelehien liettäminen.
Nykyisin lienee tässä kylässä tuhansia suomalaisia, kuuluen s. s. osastonkin pyöreässä luvussa 300 jäsentä. Tästä suomalaisten paljoudesta huolimatta vielä tänne ainoastaan 499 Yhdysvalloissa ilmestyvää suomenkielistä puoluelehteä, nimittäin Raivaajaa 194, Säkienä 99, Työmiestä 65, Toveritarta 51, Pelto ja Kotilehtiä 10 ja Toveria 4 kappaletta. Toveria vastaan täällä vanhoilla osaston jäsenillä lienee jotakin kaunaa, ainakin siitä päättään, kun eräälle toverille, joka muuten on monissa osaston toimissa, tarjosin Vappua tilittäväksi. Hän näytikin ensin myöntäväiseltä, vaan saatuaan kuulla, että Vappu painetaan Astoriassa, Toverin kirjapainossa, hän kieltäytyi jyrkästi, sanoen itsellään olevan jonkin kauhun Toveria vastaan. Selitin hänelle Vapun olevan kaikkien kolmen kustannusliikkeen yhteistä hommaa, vaan ei auttanut. — Jos Vappu painettaisiin Raivaajan kirjapainossa, niin silloin sen heti tilaisin, sanoen hän. Tulen vielä onkimaan esille, mistä syistä tuomoinen Toveri-kauhu johtuu. Täällä on paljon osaston jäseniä, joille ei tule minkäänlaista puoluelehteä, kun taas monellekin tulee kolme tai neljä.

SVENSEN.

S. s. osaston kokoukseen
tk. 4 p:nä huonon ilman tähden saapui jäseniä vähänlaisesti. Sadetta ja tuulta on ollut hyvin useasti nämä aikoina, on järjestys kovin sekavaa ilmojenkin suhteen. Kun osaston kokous oli pidetty, alkoi huvitoimikunta pitämään kokousta ja päätti panna toimeen m. m.

Ohjelma-iltana
seitsemänentoista päivän iltana tässä kuussa, kello 8.30. Ohjelmaa mainittakoon, että siinä tulee olemaan kaikenlaista ja muuta. Sisäänpääsymaksua peritään aikuisilta 10 senttiä ja lapsilta, jotka ovat yli kymmenen vuoden 5 senttiä — kymmenestä vuodesta alaspäin ei mitään.

Tartunnan pelosta
tätäkalaisen Hillcrest koulun oppilaita on pois melkein puolet koulusta tuhkarokon tartunnan pelosta. Yksi oppilaista Harold Agersted sairastaa edellämaintuuta tautia. Ja kun mainitsemme koulun opettajat, joita on kaksi, asuvat samassa talossa, niin näiden koulusta poissa olleiden lasten vanhemmilla on pelko, että sanottua tautia kulkeutuun opettajiin mukana ja saastutetaan toisetkin lapset, joten he katsovat viisaammaksi pidättää lapsensa pois koulusta, ainakin jonkun aikaa tai siksi kuin edellä kerrottu potilas paranee.

Kipu Rinnan Alla
Ja Vatsassa, Pääpääkotus, Kitkova vettä suussa, Sydämen poltto, Pakotus sellissä ja kylkiluiden alla, Suppaitu, Keltafauti, Kova vatsa, ja yleensä heiko ruuansulatus, ovat KAIKKI Vatsakattarin tuntomerkit. — Luekaa mitä tämä minä sano median lääkkeestä.
Lawler, Minn. Arr. Apteekari. — Lähettäminen lääkettä: 250. on saatav. josta lausua kitkoksen teho. — Teidän lääkkeenne on paras mitä voisi saada täällä Amerikassa (niistä on nyt HETI ensi annos astua).
Daniel Maki.
Tilataksa lääkemääritys No: 250 — täysi hoito lähetetään postissa, \$2.00 hinnasta.
Lähettäminen apteekkiin on suositeltavaa.
— Luekaa HETI Yhdysvaltoissa.
— Osoite: F. A. Lieneck Co., Superior, Wis.

45 vuotta.

Olin töitä kysymässä National Carbon Companyn työnvälitystoimistossa, W. 117 ja Madison Ave., jota heti luvattiinkin. Siellä oli myös samalla kertaa työvoimaansa kaupalla 50 vuoden ikäinen mies. Hänelle sanottiin suoraan että hän on jo liian vanha, sillä ei sanottu otettavan 45 vuotta vanhempia töihin Miehen kysytyä syytä tähän, sanottiin tehtaassa olevan jo liian paljon tällaisia vanhuksia, jotka ovat vuosikymmeniä siellä puskeneet, eikä heitä voida enään erottaa työstä. Olin mainitussa tehtaassa työssä parisen kuuta, vaan en nähtynyt siellä yhtään 50 vuotiaista työssä, kun sitävastoin 10–12 vuotiaita poikasia oli useampia. Kolmekymmentä-viisi vuotias työläinen! Sillä on vielä 10 vuotta elon aikaa täällä kapitalistisessa järjestelmässä. Sen jälkeen olet rosakoriin heitetyn räsyn kaltainen. Et saa mistään työtä, sillä olet liian vanha. Sillä on ainoastaan valittavana kaksi ehtoa, joko tappaa itsesi — tai kuolla nälkään.

Toverin lukijoille.

Fortbragglainen toveritar Mandi Mäki huulilee minua, senpäävuoksi tahdonkin tässä jollakin sanalla mainita yksitys-asioistani. Kun tulit tänne, niin oli nyrkilähden "Aatteemme Vesan" toimitus jätetty aivan kylmille. Rupesin sitä siivoilemaan. Sain osaston lupaamaan ison kasan paperia ja keritsimet. Sain myös lännettä tulleet toverit vietokteluksi lehden toimitukseen. "Punapuumainari" määräsin apu-toimituksiksi ja Kaalikosken Martin toimitustiiteiksi. Nyt meillä on kolmiyhenteinen toimitus, joka työntää ulos 50–60 sivuisia lehtiä toisinaan kaksikin viikossa, jotka kaikki ovat lännen rennolla kurssilla täytettyjä.

CANADA

CHASE RIVER, B. C.

Suurta ja harvinaista
on tulla tänään kun 24 päivänä, sillä silloin on ne suuret s. s. osaston toimeenpanemat myyjäiset. — Muutamia vuosia takaperin toimi täällä osaston alkoesta naisten omepluseura. Vaan huonon ajan takia ovat työt jääneet myymättä. Nyt päätti osastomme myydä käsitöitä. Päävoitoina on joukko erittäin arvokkaita koruompeluksia, siinä paitsi vielä suuri joukko muita naisten käsitöitä. Näiden lisäksi on vielä voitoina muita kapistuksia, joista mainittakoon yhdeksän dollarin arvoisen revolveri, koristeltuja asioita y. m. y. m.

Henkisestä ohjelmasta on myöskin huoli pidetty. Se tulee olemaan arvokasta ja valitua. Pää-ohjelmaa esitetään Martti Vuoren kolminäytöksinen kappaletta "Umpisolmu". Sen arvokkaisuutta on kylläkään mene takamaan, sillä siinä esitetään mitä rutuvaihteluita siivestyksittä. Vaan ehkäpä juuri sen takia uskonkin teidän olevan siihen tyytyväisiä, ja käsitettyinä kappale historiallisiksi kappaleiksi, voivat valistuneimmatkin olla siitä huvittuja. Kappale onkin kylvetty täyteen mitä nautettavimpia viitejä ja sehän siinä liekin pitä-asia.

Sisäänpääsymaksusta tähän juhlaan ei ole vielä päätetty, vaan luulen ettei se paljon yli "varstista" tule olemaan. Siis kaikki haalille silloin läheltä ja kaukaa, vaan alkää vain unohtamaan rahapussianne!

Canada uutiset

Kuuluu olevan "hyvä lehti". Siinä kun käytetään "paljon siivompaa kieltäkin" kuin esim. Toverissa. Se kun lasketelle selaisiakin ruokottomuksia, että esim. "tapatuimat työmailloa johtuvat yhteiskunnallisista syistä", eikä jumalan sallimuksesta, kuten Canadian Uutiset selittää. Niin tuki — hyvän ja monipuolisen sellaisen lehden täytyy olla, jonka on palveleminen jumalaa, kapitalisteja ja sokeita työläisiä, mutta, ennenkaikkea — dollaria.

Teollisuusunionismin alkuperästä

Jotkut teollisuusunionismin kiikhoisat kannattajat laskettelevat liiaksi loistaviakin ylityslauseita puolustettavansa unionismin alkulahteista puhuessaan, jotta vastoin teollisuusunionismin katterimmat viholliset tarinoivat mielellänsä aivan valheellista ja hullunkurisia satuja tuon vastustettavansa unionismin syntyperää koskevista seikoista. Varsinkin kapitalisti-työntekijät ja heidän palkkaamansa satirikot koettavat äärimäisyyksiin asti ivata ja väärillä teollisuusunionismin syitä, sentähän kun eivät sallisi työläisten suosivan sellaisia unionismita, jonka päätarkotus on heidän etujensa ehydyttämistä. Työntajat tietävät, että kun ikeät jutut levitävät jostain unionista, niin siitä mielellänsä poissa pysyvät pelkurit työläiset peljätessään lankeavansa ilkkuvan yhteiskunnan ivan esineiksi. Kapitalisteilla ovat kavalat kujeet, ja koko kapitalistinen järjestelmä on kuin hullu emäsika, joka tahotta syöä syntymättänsä porsaasta, mutta itsekin teuraaksi joutuu kun ihmisten elinkeinosaannot niin määriävät. Paitsi kapitalistisia vääristeli-

läisiä tekemään töitä "bonus"

kaupalla ja silloin tällöin urakalla suoranaisesti, kuten esim. Ishpemingin kaiyosporhot lupasivat trammarille rautamalminvun (2½ tonnin) lastaamisesta 50 senttiä, jota kaikkea eivät makseaneet, vaan valehtelivat "liian" monevään huonompia urakoita suorittaneille tovereille, joille eivät kuitenkaan antaneet sitä, eivätkä liioin siinä huonossa urakassakaan säädettyä palkkaa. No, lupasivathan toki kaivattomasti maksavansa sen "liian" vastaisuudessa; sen liian perimistä silmällä pitämään on teollunio perustettu.

Villikkisan urakka-systeemi elvyttää teollunio-nimisen orasta, ollen työvoiman ryöstölle mätäpaiseena. Se on niin löyhkäävä mätä, että se kaikkua korvaan mädältä, se mädättää rintaa muistellussa ja maistuu mädältä suussa siitä kerrottaessa. Se ilmenee joltaisen laajassa määrin halkoja tukkimetsätoissa siten, että työantajat asettavat jonkun lukurimaisen hännätunpuen muka urakoitsemaan "villikkisaksi", jolle valehtelevat antaneensa työt urakalla teetettäväksi, ja kyllä se roikale niitä teettätkin oikein useamman kuukauden ajan, mutta listivästä tehensä maksupäivän ajaksi. Sitte "villikkisan" tarpeellisen pakotuksen päässä olessa uskovat työntäjät työläisilleen, jotta karannut "villikkisassa" on vienyt palkkarahat. Silloin työläiset ilman maksua jäävät ja alkavat töihin seuraavalle "villikkisalle", joka taas pakenee vuorollansa. Löytyy (ilman etsimättä) miehiä, jotka ovat joutuneet kärsimään palkkojensa häviämistä. No, onhan se mies hävinnytkin — on se nyt union mies.

Cheikkeinä palkanmaksun hoito on myöskin vahva ja elinvoimainen teollunio-nimisen alkujuri. Nämä nykyiset kapitalistit ovat niin kavalia, etteivät maksu työpalkkojaan rehelliisesti katehinnalla, vaan useinkin epävarmoissa chekkeissä, joiden kauppaomionni riippuu siitä, josko chekin luovuttaneella kapitalistilla on rahaa ja kuinka läheisessä pankissa, miin työläisten saamat, haakeasti toivotut chekit ovat ototettu. Jos milloin eivät chekit pelätyn arvottomuutensa tähden edes pankkiinkaan kelpaa, niin silloin täytyy työläisten myydä ne jollekin "pikkunylkyreille", jotka eivät suinkaan suorita niistä senverran, minkä työntekijät, se "suurnykyri" on niistä maksettavaksi merkinty. Ja tämän yhteydessä sopine mainita sekin, että työntekijä-kapitalisti tapaavat sijoittaa rahansa monesti kaukaisiin pankkeihin, satojen mailienkin päässä työmaita, jonne ei köyhniä kulkevien työläisten kannata vaeltaa lunastuttamaan, mutta ovat pakotettu niitä yhdelle ja toiselle polkuhinnosta kaupkeilemaan jolloin on keuhuttava chekin antaneita kapitalisteja rehelliisiksi-ylitettävä rikkaiksi. Teollunio-nimisi ei hyväksy chekkien hoitoa. Käteen raha pitää olla, jos kerran rahaa käytetään.

Petosvararikot näyttelevät lyhyttä, tilapäistä, mutta hyvin tehokasta osaa teollunio-nimisen alkuperässä. Ne ovat harvinaisia luvultaan, mutta pakottavia luonteeltaan. Joskus kuulee kerrottavan, jotta työntekijä on tehnyt sellaisen vararikon, että hänen rakkaalle vaimolleen on kaikki omaisuus luovutettu. (Kauppahintaa eivät kysy.) Silloin jäävät aina tavallisesti työläiset ilman palkkaa, josta valittelevat tovereilleen. Se on samaa kuin olla union agitattorina.

Työnosto, joka tapahtuu hyvin usein huonoina työnsaantiaikoina siten että työntäjä luvetaan työtä, ottaa työläiseltä rahaa kymmeniä dollareita "laupeudestaan", on myöskin yhtenä syynä. Työ on melkein aina otettava, silloin kun työläiset eivät ole luokkatieoisia, eivätkä kuulu union.

Edellämaintut seikat sukulaistavut teollunio-nimisen alkuperään suoranaisesti, mutta niiden lisäksi sivuvaikuttimina ovat korkeat huonevuokrat, kalliit ruoka- ja vaatetavarain hinnat, liialliset sairashuonemaksut, kieraat urakkapöytäkirjat, työkalujen korvaukset, sakoit "shanghaijaukset". Teollisuusunionilla tai sellaisilla toisilla työväenliikkeillä ovat tuoret alkujuuret niinkaan kuin leijonamainen työn riisto yhteiskunnassa kestää. Paul Oman.

Urakkatyöhijaukset luovat teollisuusunionismitte pohjaa ja kaivat kapitalistimille hautaus- ja joskus pakottavat kapitalistit työ-

joita, on vielä laajalukuisen joukko

työläisiäkin, ammattionioiden vaikutuspiireissä olevia tovereita, jotka katselevat teollisuusunionismin alkuperää peräti väärässä valossa, siksi kun luulevat uuden rinnallaan kilpailevan unioni alkaen toimintansa vain heidän yhistyksistään erkaantuneiden virkailijoiden katalan koston juonen synnyttämänä. Paljon puhutaan pilaa, mikä johtuu teollisuusunionismin toiminnasta, mutta, mutta ei ole yhteydessä sen alkuperän kanssa. Hakiesamme opetushyödyllistä selvytyä teollisuusunionismin alulle saattaneista tekijöistä, on meille vellan alarvoista, vieläpä vaarallistaakin jäädä luottamaan sen västustajien tai kannattajien väitteisiin. Ne eivät ole kaikki totia.

CHASE RIVER, B. C.
Suurta ja harvinaista on tulla tänään kun 24 päivänä, sillä silloin on ne suuret s. s. osaston toimeenpanemat myyjäiset. — Muutamia vuosia takaperin toimi täällä osaston alkoesta naisten omepluseura. Vaan huonon ajan takia ovat työt jääneet myymättä. Nyt päätti osastomme myydä käsitöitä. Päävoitoina on joukko erittäin arvokkaita koruompeluksia, siinä paitsi vielä suuri joukko muita naisten käsitöitä. Näiden lisäksi on vielä voitoina muita kapistuksia, joista mainittakoon yhdeksän dollarin arvoisen revolveri, koristeltuja asioita y. m. y. m.

Canada uutiset
Kuuluu olevan "hyvä lehti". Siinä kun käytetään "paljon siivompaa kieltäkin" kuin esim. Toverissa. Se kun lasketelle selaisiakin ruokottomuksia, että esim. "tapatuimat työmailloa johtuvat yhteiskunnallisista syistä", eikä jumalan sallimuksesta, kuten Canadian Uutiset selittää. Niin tuki — hyvän ja monipuolisen sellaisen lehden täytyy olla, jonka on palveleminen jumalaa, kapitalisteja ja sokeita työläisiä, mutta, ennenkaikkea — dollaria.

Teollisuusunionismin alkuperästä

Jotkut teollisuusunionismin kiikhoisat kannattajat laskettelevat liiaksi loistaviakin ylityslauseita puolustettavansa unionismin alkulahteista puhuessaan, jotta vastoin teollisuusunionismin katterimmat viholliset tarinoivat mielellänsä aivan valheellista ja hullunkurisia satuja tuon vastustettavansa unionismin syntyperää koskevista seikoista. Varsinkin kapitalisti-työntekijät ja heidän palkkaamansa satirikot koettavat äärimäisyyksiin asti ivata ja väärillä teollisuusunionismin syitä, sentähän kun eivät sallisi työläisten suosivan sellaisia unionismita, jonka päätarkotus on heidän etujensa ehydyttämistä. Työntajat tietävät, että kun ikeät jutut levitävät jostain unionista, niin siitä mielellänsä poissa pysyvät pelkurit työläiset peljätessään lankeavansa ilkkuvan yhteiskunnan ivan esineiksi. Kapitalisteilla ovat kavalat kujeet, ja koko kapitalistinen järjestelmä on kuin hullu emäsika, joka tahotta syöä syntymättänsä porsaasta, mutta itsekin teuraaksi joutuu kun ihmisten elinkeinosaannot niin määriävät. Paitsi kapitalistisia vääristeli-

Petosvararikot näyttelevät lyhyttä, tilapäistä, mutta hyvin tehokasta osaa teollunio-nimisen alkuperässä. Ne ovat harvinaisia luvultaan, mutta pakottavia luonteeltaan. Joskus kuulee kerrottavan, jotta työntekijä on tehnyt sellaisen vararikon, että hänen rakkaalle vaimolleen on kaikki omaisuus luovutettu. (Kauppahintaa eivät kysy.) Silloin jäävät aina tavallisesti työläiset ilman palkkaa, josta valittelevat tovereilleen. Se on samaa kuin olla union agitattorina.

Työnosto, joka tapahtuu hyvin usein huonoina työnsaantiaikoina siten että työntäjä luvetaan työtä, ottaa työläiseltä rahaa kymmeniä dollareita "laupeudestaan", on myöskin yhtenä syynä. Työ on melkein aina otettava, silloin kun työläiset eivät ole luokkatieoisia, eivätkä kuulu union.

Urakkatyöhijaukset luovat teollisuusunionismitte pohjaa ja kaivat kapitalistimille hautaus- ja joskus pakottavat kapitalistit työ-

SIEMENIÄ!

Ehdottomasti puhtaita Timothy-siemeniä. 6 senttiä pauna. Tulkaa tekemään tilauksenne heti, että tiedämme ajoissa hankkia lisää, jos varastomme sattuisi olemaan liian pieni.

ROSS Mercantile Company
GEYSER, MONT.
Kauppa, missä dollarilla saa enimmän.

Hänen kokemuksensa

Oli keväinen talvipäivä, aurinko helotti täydeltä terältään, lumiminnan kirrkaasti auringonsäteistä kimallella. Kuljin syviin ajatuksiin vaipuneena, lauhkeen kevättuulen miellyttävästi kasvovani hyvässä. Tien vieressä huomasin suurehkon talon, jonka huomasin olevan L-n pitäjän vaivaistalon. Ajatukseni, jotka olivat olleet aivan toisella taholla, keskittyivät nyt, tämän vaivaistalon nähtyäni, niiden yhteiskunnan kovasaisten kohtaloon, jotka vanhuutensa päivät saavat viirua vaivaistaloilla, yhteiskunnan armpaloilla elän. Väksinkin sukkeltautu ajatuksiini kysymys: Onko vaivaistalo minunkin vanhuuden kotini?

Muistui mieleeni, että tien vieressä olevassa vaivaistalossa on yksi minulle tunnettu työntäjä. Häntä pitää mennä tervehtimään, ajattelin ja suuntasin askeleni taloa kohti. Portaisa tuli minua vastaan pyylevä emäntä ihminen.

— Hyvää päivää. Voisinko saada puhutella johtajaa?
— Hän ei ole kotona, kuuluu vastaus ja sen jälkeen tavallista tarkempi tähystelevä silmäys minun kiireestä kantapäähen.

— Vai ei ole kotona, mutta eikös apujohdaja ole tavattavissa? kysyin.

— On. Mitä olisi vieraalla ajatella, kysyi puhuteltuni kärsimätömyyden teitä otottaen.

— Asiani puhuisin apulaishojuttajalle itselleni, nyt olisi vaan saatava tilaisuus päästä hänen puheilleen.

— Minä olen apujohdaja, voitte siis puhua asianne minulle, vastasi puhuteltu ylpään sävyn väreillä sanoissa.

— Haluaisin mennä tervehtimään.

WHITESIDE UNDERTAKING CO.
HAUTAANTOIMITTAJAT
St. Telefooni 136-304. — Hoquiamin osoite: 420 K St. Telefooni 136.
Aberdeenin osoite: 109-111 E 2no.

Tri K. Pitkänen
Suomessa tutkinnon suorittanut lääkäri. Vastaanottotunnus 10-12 e. p. p., 2-4 ja 7-8 j. pp. Iltasin ja sunnuntaiin tarpeen mukaan.
BUTTE, MONTANA

SIEMENIÄ!

SIEMENIÄ

Sellaisia jotka itää

KAIKKEA ERI LAATUA

Ehdottomasti puhtaita Timothy-siemeniä. 6 senttiä pauna. Tulkaa tekemään tilauksenne heti, että tiedämme ajoissa hankkia lisää, jos varastomme sattuisi olemaan liian pieni.

ROSS Mercantile Company
GEYSER, MONT.
Kauppa, missä dollarilla saa enimmän.

Hänen kokemuksensa

Oli keväinen talvipäivä, aurinko helotti täydeltä terältään, lumiminnan kirrkaasti auringonsäteistä kimallella. Kuljin syviin ajatuksiin vaipuneena, lauhkeen kevättuulen miellyttävästi kasvovani hyvässä. Tien vieressä huomasin suurehkon talon, jonka huomasin olevan L-n pitäjän vaivaistalon. Ajatukseni, jotka olivat olleet aivan toisella taholla, keskittyivät nyt, tämän vaivaistalon nähtyäni, niiden yhteiskunnan kovasaisten kohtaloon, jotka vanhuutensa päivät saavat viirua vaivaistaloilla, yhteiskunnan armpaloilla elän. Väksinkin sukkeltautu ajatuksiini kysymys: Onko vaivaistalo minunkin vanhuuden kotini?

Muistui mieleeni, että tien vieressä olevassa vaivaistalossa on yksi minulle tunnettu työntäjä. Häntä pitää mennä tervehtimään, ajattelin ja suuntasin askeleni taloa kohti. Portaisa tuli minua vastaan pyylevä emäntä ihminen.

— Hyvää päivää. Voisinko saada puhutella johtajaa?
— Hän ei ole kotona, kuuluu vastaus ja sen jälkeen tavallista tarkempi tähystelevä silmäys minun kiireestä kantapäähen.

— Vai ei ole kotona, mutta eikös apujohdaja ole tavattavissa? kysyin.

— On. Mitä olisi vieraalla ajatella, kysyi puhuteltuni kärsimätömyyden teitä otottaen.

— Asiani puhuisin apulaishojuttajalle itselleni, nyt olisi vaan saatava tilaisuus päästä hänen puheilleen.

— Minä olen apujohdaja, voitte siis puhua asianne minulle, vastasi puhuteltu ylpään sävyn väreillä sanoissa.

— Haluaisin mennä tervehtimään.

WHITESIDE UNDERTAKING CO.
HAUTAANTOIMITTAJAT
St. Telefooni 136-304. — Hoquiamin osoite: 420 K St. Telefooni 136.
Aberdeenin osoite: 109-111 E 2no.

Tri K. Pitkänen
Suomessa tutkinnon suorittanut lääkäri. Vastaanottotunnus 10-12 e. p. p., 2-4 ja 7-8 j. pp. Iltasin ja sunnuntaiin tarpeen mukaan.
BUTTE, MONTANA

SUURI ALENNUS!

Saadaksemme kirjan ulos ja kaikkien luettavaksi, myymme sen tuotantokustannuksilla.

SOTA Minkä-tähden?

Jokaisen tulisi nyt lukea tämä kirja

Englanninkielisestä teoksesta on otettu ja myyty jo useampia painoksia. Kirja on erittäin mieltäkiinnittävä ja tosiseikkoihin perustuva. Saatavana asiamiehiltämme ja TOVERIN KIRJA KAU-PASTA. Hinta \$1.00

Nyt ainoastaan 50 senttiä
konttoristastodoraan tilattuna.

TOVERI, a. o. e. Box 99,
Lähettäkää allekirjoitaneelle heti ..... kpl. kirjaa SOTA-MINKÄTÄHDEN? Mukana setura \$.....

Nimi .....
Osoite .....